

Preek Jakobus 5: 16b-18, Jakobus 1: 5-8 HSV

Broeders en zusters,

We hebben zojuist gelezen dat *“Elia slechts een mens was zoals wij”*. Maar als je het leven van Elia bekijkt zullen we dat waarschijnlijk niet zo gauw zeggen. Want zo gewoontjes is het ook weer niet als iemand een gebed bidt dat het stopt met regenen, en het regent vervolgens drie en een half jaar lang niet meer. En hij bidt na die drie en een half jaar opnieuw en het begint weer te regenen.

“Elia was slechts een mens zoals wij”. Nou en wat dan als Elia onderdak krijgt bij die weduwe van Sarefat, en de zoon van de vrouw sterft, dat dan die jongen op het gebed van Elia uit de dood terugkeert en weer leeft.

“Elia was slechts een mens zoals wij”. Ik durf dat al helemaal niet zo gauw te zeggen als je kijkt naar die gebeurtenis met de Baälpriesters op de Karmel. Wat een indrukwekkend gebeuren. Die priesters maken de hele dag door een geweldig spektakel om Baäl in actie te krijgen maar er gebeurt niks. En dan Elia...., hij spreekt een eenvoudig gebed: *HERE God van Abraham, Izaäk en Jakob, nu mag bekend worden dat u God bent in Israël en dat ik uw knecht ben..... (18:36)* en het vuur schoot uit de hemel en verteerde het brandoffer, het hout en de stenen van het altaar. Vervolgens wierp het hele volk zich plat op z'n gezicht en zei: *De HERE, die is God, de HERE die is God!* Onder de leiding van Elia vond er, zou je zo zeggen, een opwekking plaats. Mensen komen tot bekering en met het kwaad wordt afgerekend.

Deze gebeurtenissen maken toch dat je onder de indruk komt van deze grote profeet. Wat een krachtpatser, wat een vertrouwen ook in God dat God doet wat Hij zegt. Je moet toch wel heel zeker zijn van je zaak als je die droogte aankondigt, als je bidt om de terugkeer uit de dood van die jongen in Sarefat, en helemaal als je ziet hoe Elia de spot drijft met de Baälpriesters en vervolgens een eenvoudig gebed uitspreekt in het vast vertrouwen dat God zal doen wat hij vraagt.

Nu is Elia inderdaad één van de grote godsmannen van Israël. Dat had ook vooral met zijn hemelvaart te maken, Elia is niet gewoon gestorven. Hij werd opgenomen met een vurige paard en wagen voor de ogen van zijn knecht Elisa. Bovendien lezen we in de laatste verzen van het Oude Testament dat de profeet Maleachi profeteerde dat Elia opnieuw op aarde zou verschijnen voordat de grote en geduchte dag van de HERE aanbreekt (Mal. 4:5).

Wat een leven, die Elia, noem dat maar eens een mens zoals wij.

En toch....wat altijd weer opvalt bij het lezen van de Bijbel is dat ook de grote mannen gewone mensen zijn. We kunnen terecht onder de indruk zijn van Elia's optreden op de Karmel, maar als je de geschiedenis daarna bekijkt dan lees je dat Elia op de vlucht slaat voor een vrouw, koningin Izebel, de vrouw van Koning Achab. De man die 450 Baälpriesters versloeg vlucht voor één enkele vrouw.

En tijdens die vlucht, na één dagreis afgelegd te hebben, zit Elia depressief onder een bremstruik: *Het is genoeg! Neem nu HERE mijn leven.....*

Kijk, als we nu zeggen dat Elia slechts een mens was zoals wij, dan hebben we daar minder moeite mee. Die krachtpatser Elia staat wat ver van ons af, maar in deze vluchtende, kwetsbare man, zittend onder een struikje in de woestijn kunnen we ons beter verplaatsen. Wie zou niet bang zijn, als z'n leven in gevaar was? Maar gelukkig is de Bijbel eerlijk en realistisch genoeg om beide situaties te vertellen. Stel je voor dat de Bijbel vol stond met succesvolle gelovige mensen zonder te vertellen van hun zwakke momenten. Dan durven we er toch zo wat niet meer aan te beginnen? Daar voldoen we nooit aan. Wie eerlijk in de spiegel kijkt weet best dat 'ie niet zo'n supergelovige is. Persoonlijk vind ik dit één van de sterkste argumenten voor de goddelijke inspiratie van de Bijbel. Als wij mensen de Bijbel verzonnen hadden, dan werden de successen verteld en het menselijk falen verzwegen. Net als de geschiedschrijvingen van koningen altijd de successen vertellen, het liefst overdreven, maar de nederlagen blijven achterwege. Maar de Bijbel is heel eerlijk. Noach die luisterde naar Gods stem en de ark bouwde, lag later dronken in z'n tent. Abraham, die gehoorzaam aan God op weg ging naar het beloofde land, heeft later een potje staan liegen tegen de Farao over Sarah. Jakob, de stamvader van de twaalf stammen van Israel, bedroog zijn vader, zijn broer en zijn schoonvader. David, de man naar Gods hart, pikte zijn buurvrouw Batseba in en liet haar echtgenoot sterven in de strijd. De profeet Jona was ongehoorzaam aan Gods opdracht om naar Nineve te gaan. Petrus, de man die zwoer Jezus nooit in de steek te laten en toch verloochende hij later de Here Jezus. Paulus van Tarsus, de man die in zijn brieven gemeenten opriep de eenheid te bewaren, maakte zelf ruzie met Barnabas. En nu ontmoeten we Elia, een man die door God op een geweldige manier gebruikt is, hij wekte een dode op, hij versloeg de Baälpriesters, hij liet de regen stoppen en nu zien we diezelfde Elia het leven moe, de dagen zat, depressief onder een struik zitten. Een heel gewoon mens, gelukkig maar.

En God weet dat. Hij weet maar al te goed dat we uit onszelf niet van die geloofshelden zijn – en dat hoeft dus ook niet! In het verhaal van Elia lezen we dat God hem niet loslaat. Elia krijgt een nieuwe opdracht nadat God op een bijzondere manier aan Elia is verschenen.

De Bijbel is Gods verhaal met mensen, gewone mensen. Mensen als Noach, mensen als Abraham, mensen als Jakob, mensen als David, mensen als Jona, mensen als Petrus, mensen als Paulus en mensen als Elia. Mensen met gebreken, mensen met zonden, niet mensen die allemaal een even sterk karakter hebben. Voor al deze mensen geldt dat ze een mens zijn zoals wij. En als Jakobus in onze tekst zegt dat Elia een mens was als wij en dat op zijn gebed de regen stopte, dan wil hij daarmee zeggen dat God geen krachtpatsers zoekt, maar gewone mensen, die met hun lege handen bij een grote God komen. Toen op Elia's gebed een jongen uit de dood werd opgewekt, toen op Elia's gebed vuur uit de hemel kwam op de Karmel, toen op Elia's gebed de regen drie en een half jaar stopte, had dat niets te maken met de grootheid van Elia maar alleen met de grootheid van de God van Elia. En die God wil ook jouw God zijn!

Maar komen we dan niet in conflict met die andere tekst uit Jakobus 1 die we ook gelezen hebben. God geeft eenvoudigweg, zonder verwijt. Maar je moet wel bidden in geloof, in geen enkel opzicht twijfelende, want wie twijfelt lijkt op een golf van de zee. Die is innerlijk verdeeld.

Zulke verzen kunnen je toch hopeloos onzeker maken. Wie durft nu te zeggen dat hij of zij nooit twijfelt. Ik denk dat velen van ons wel te maken hebben of gehad hebben met ernstig zieken in de omgeving. Is het dan de bedoeling dat we alle twijfel aan genezing krampachtig gaan uitbannen, want we moeten geloven en mogen niet twifelen. U mag best weten, als dit de juiste uitleg zou zijn van dit Bijbelgedeelte dat ik niet meer de moed zou hebben om met welke zieke ook maar te bidden. Want stel je voor dat de genezing afhankelijk is van mijn geloof. Dan zou maar zo, bij het uitblijven van de genezing, ik de schuldige kunnen zijn. Wie genezing koppelt aan de grootte van het geloof van de bidder legt een onbarmhartig zware last op de schouders van mensen en maakt het lijden nog ondraaglijker dan het al is. Pastoraal onverantwoord. Bijbels onjuist!

Als Jakobus over innerlijk verdeeld spreekt, dan staat er letterlijk 'dubbelhartig'. Dubbelhartig wil zeggen dat je God dient èn de afgoden. Of dat je God dient èn

ondertussen de wereld lief hebt. Dan heb je je hart op twee dingen gezet. God en de wereld of God en de afgoden. Dat is dubbelhartig. Wie dat doet moet niet menen dat God hem verhoren zal. Zo'n persoon moet zich eerst bekeren en zich overgeven aan de Here God en Hem alleen dienen.

Als Jakobus het hier dus heeft over twijfelen als een belemmering voor gebedsverhoring, dan gaat het niet over twijfel aan jezelf: ben ik wel een goede gelovige. Hij heeft het ook niet over twijfel aan de gebedsverhoring: als ik twijfel aan verhoring dan ben ik een klein-gelovige. Het gaat over twijfel of je bij God wel aan het juiste adres bent. Twijfel aan God zelf. In het Evangelie komen we een vader tegen met een zieke zoon, die met z'n kleine beetje geloof – "ik geloof, kom mijn ongelooft te hulp" – naar de juiste persoon, de Here Jezus ging. Zijn geloof bleek uit het feit dat hij naar Jezus kwam. Hij verwachtte het van Hem en niet van een ander. Dat was genoeg.

Maar z'n hart was vol twijfel of zijn zoon ooit zou afkomen van z'n bezetenheid. Of er ooit genezing zou plaatsvinden durfde hij nauwelijks te geloven. En wie herkent dat niet, als we met ernstige ziekten te maken hebben in onze omgeving. Je wereld staat op z'n kop. Natuurlijk ben je dan onzeker over je toekomst. Er is geen enkele zekerheid dat je geneest. We leven in een wereld waar de dood heerst en waar de duivel rondgaat. En zeker, toen Jezus hier rondliep genas Hij veel mensen. Maar ook toen was er geen zekerheid. Er waren ook vele zieken die niet genazen. En mogelijk is de jongen die hier door Jezus genezen werd op latere leeftijd gestorven aan een longontsteking.

De wonderen die Jezus deed waren een onderstreping van Zijn Boodschap: het Koninkrijk is nabijgekomen. Alsof Hij wilde zeggen, dat straks als het Koninkrijk volledig is doorgebroken, dan is er geen ruimte meer voor dood en ziekte. En natuurlijk, we mogen nog altijd bidden of God zo'n teken wil doen, zodat Zijn Koninkrijk zichtbaar wordt, als onderstreping van Zijn bevrijdende boodschap. Er staat ook nergens in de Bijbel dat die wonderen niet meer kunnen voorkomen. We zien door de hele kerkgeschiedenis heen dat God wonderen kan doen. Ook vandaag. Dat God zo'n wonder kan doen hoeven we niet aan te twijfelen. We zijn bij Hem aan het goede adres. Jezus liet lammen lopen, doven horen en blinden zien. Bezetenen werden bevrijd en doden stonden op. Maar we zien nergens in de Bijbel dat God genezing garandeert. Wonderen en genezingen zijn tekenen van de nieuwe tijd die nog komt. Die tijd is er nog niet! Romeinen 8 zegt dat ook de gelovigen, zij die

de Geest ontvangen hebben – wij dus - met de schepping mee zuchten, omdat de verlossing van ons lichaam pas in de toekomst gaat plaatsvinden (vs. 23).

Bidden in geloof is dat we onszelf, als kleine mensen, net zoals al die kleine mensen waarmee de Bijbel volstaat, naar een grote God mogen gaan. We mogen komen met al onze vragen, met al onze twijfels, maar we verwachten het van onze God, die we dankzij de Here Jezus onze Vader mogen noemen. Die Vader nodigt ons uit om met onze lege handen te komen om ze door God te laten vullen. We mogen ons naar Hem zelf uitstrekken. En we weten uit het Evangelie dat Hij ons dan nooit in de steek zal laten. We mogen bidden en hopen op genezing. Maar we mogen verzekerd zijn van Gods troostvolle aanwezigheid. God zal de Heilige Geest geven wie tot Hem bidt (Lukas 11:13). Toen Jezus aan het kruis hing, was Hij stik alleen. Zelfs Zijn Vader in de hemel keek de andere kant op. Jezus onderging die god-verlatenheid, zodat wij nooit meer door Hem verlaten hoeven te zijn. Ook als genezing uitblijft.

Zo mogen we straks gaan bidden. Kasper en ik zijn daarvoor beschikbaar. We mogen in alle bescheidenheid, als kleine mensen naar een grote God gaan en jouw leven, jouw lichamelijke of jouw psychische gezondheid, maar ook jouw levensomstandigheden in de handen van God leggen, omdat we weten dat die Vaderhanden de veiligste plek in het universum zijn. Daar mogen we van overtuigd zijn. We hebben een Vader die trouw is, een Vader die nooit loslaat, een Vader wiens hart wagenwijd openstaat voor ieder mens. Een Vader, wiens liefde uitgaat naar Zijn kinderen. Bij die Vader ben jij ook welkom omdat iedere bladzijde van de Bijbel ons laat zien dat die Vader van gewone mensen houdt. Mensen zoals Elia, mensen zoals al die andere namen die we noemden. Mensen zoals ik, mensen zoals jij. Weet dat je welkom bent. AMEN

September 2018
G.P. Hartkamp
Wapenveld.